

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Аналітичний інструментарій
економічних досліджень**

Рівень вищої освіти – доктор філософії PhD

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 9 від 23 грудня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Аналітичний інструментарій економічних досліджень
Викладач (-і)	Баланюк І.Ф., д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(050)3733282
Е-mail викладача	ivan.balamiuk@pnu.edu.ua
Статус дисципліни	вибіркова
Курс /семестр	2/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 14 Семінарські – 16 Самостійна робота – 60
Формат дисципліни	Очний
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/3642
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
Умовою ефективного розвитку підприємств в сучасних умовах господарювання стає перехід на новий рівень організації послідовних заходів щодо підвищення управління ними на обліковій основі. Це передбачає необхідність засвоєння інструментарію економічних досліджень спрямованих на створення інформаційної бази для прийняття управлінських рішень. Навчальна дисципліна “Аналітичний інструментарій економічних досліджень” належить до вибірових дисциплін, спрямована на формування фахових компетенцій у сфері економічних досліджень для обґрунтування різних видів управлінських рішень діяльності підприємств в умовах ринкової економіки.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета навчальної дисципліни «Аналітичний інструментарій економічних досліджень» є формування теоретичних знань і практичних навичок здатності розв’язувати комплексні проблеми у обліково-аналітичному забезпеченні управлінських рішень діяльності підприємств. Цілі навчальної дисципліни є теоретична підготовка аспірантів з питань: підбору та застосування аналітичних інструментів наукових досліджень, інтерпретації результатів застосування аналітичного інструментарію наукових досліджень у сфері бухгалтерського обліку та оподаткування. Аспірант повинен вміти: – проводити аналітичні дослідження господарської процесів, спираючись на концептуальні засади економічних розрахунків; – використовувати одержані знання у науково-дослідній діяльності та застосовувати статистичні та обліково-аналітичні бази даних; – застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для проведення економічного аналізу, аудиту та податкових розрахунків.	
4. Результати навчання та компетентності	
Результати: РН01. Мати концептуальні та методологічні знання з обліку, аналізу, контролю, аудиту,	

оподаткування і суміжних галузей, а також навички необхідні для проведення наукових і прикладних досліджень, здійснення інновацій на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Здійснювати пошук, аналізувати, критично осмислювати та систематизувати інформацію, отриману з різних науково-практичних джерел та основних національних, європейських, міжнародних нормативно-правових актів з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

РН03. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми обліку, аналізу, аудиту, оподаткування державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН04. Застосовувати загальні принципи та методи економічних і соціальних наук, а також сучасні методи досліджень для провадження досліджень у сфері обліку та оподаткування та у викладацькій діяльності.

РН05. Формулювати та перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень (опитувань, спостережень тощо) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

РН06. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей використовуючи сучасні наукові інструменти та дотримуючись норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

Компетенції:

Інтегральна компетентність. ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування із застосуванням методології наукової та педагогічної діяльності, зокрема здійснюючи наукове дослідження, що характеризується науковою новизною, теоретичним та/або практичним значенням.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті,

ЗК04 Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері обліку та оподаткування на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Фахові компетентності:

СК01. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

СК02. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК03. Здатність вирішувати комплексні завдання функціонування системи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування для критичного оцінювання результатів досліджень з урахуванням соціальних, етичних, правових та економічних проблем.

СК04. Здатність проводити емпіричні дослідження для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК05. Здатність здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню у науковій та практичній сферах,			
СК06. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність за фахом			
СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування, проявляючи лідерські якості під час їх реалізації.			
СК08. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування, аналізувати, оцінювати та прогнозувати відповідні процеси.			
СК09. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.			
5. Організація навчання			
Обсяг курсу – 90 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		14	
практичні		16	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
I	071 Облік і оподаткування	другий	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота
Тема 1. Суть аналітичного інструментарію наукових досліджень	2	2	10
Тема 2. Особливості підбору та застосування аналітичних досліджень	2	2	10
Тема 3. Інтерпретація результатів застосування аналітичного інструментарію наукових досліджень	2	4	10
Тема 4. Аналітичний інструментарій для дослідження наукових проблем у сфері бухгалтерського обліку	4	4	15
Тема 5. Аналітичний інструментарій для дослідження наукових проблем у сфері оподаткування	4	4	15
Разом	14	16	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 балів: 100 протягом семестру, залік виставляється на підставі поточних оцінок за всі форми контролю. Зараховано – “відмінно” – аспірант демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; Зараховано – “добре” – аспірант демонструє повні знання навчально
	го матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; Зараховано – “задовільно” – аспірант володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; Незараховано – аспірант не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.
	Накопичення балів аспірантом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні: – практичні, поточне оцінювання (30 %); – самостійна робота (30 %); – індивідуальне завдання (40 %). Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті (аспірант повинен отримати дві і більше оцінок) шляхом виконання завдань, отриманих в процесі навчання. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі аспіранти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Якщо аспірант пропустив заняття (лекційні чи практичні) без поважної причини та без відома викладача – він зобов’язується відпрацювати їх.
Виконання письмових робіт	При виконанні письмових робіт до індивідуального завдання, аспірант має детально розписувати його результати. Індивідуальні завдання включають підготовку тез, статті.
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у аспірантів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття пов’язані з теоретичним та індивідуальним завданням з дисципліни та також передбачає попередній контроль знань аспірантів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Допуск до підсумкового контролю	Максимальну оцінку 100 балів студент отримує протягом семестру.

Самостійна робота	Самостійна робота охоплює теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять. Їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу. Загальний обсяг годин самостійної роботи аспіранта, що відводиться на вивчення дисципліни «Аналітичний інструментарій економічних досліджень» складає 60 годин. Аспірантам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (https://d-learn.pro/developer/course/view/3642). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою аспірант проходить тестування на платформі дистанційного навчання.
Методи навчання	Наочні методи навчання – ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, презентацій). Інтерактивні методи навчання – ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Практичні методи навчання – передбачають виконання завдань, які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань. Інноваційні методи навчання – поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентісний метод, проєктно-дослідницький метод, використання інформаційно-комунікаційних технологій. Методи дистанційного навчання – базуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications.

7. Політика курсу

Аспірант повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Аспірант опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.

Академічну заборгованість аспірант здає відповідно до графіку ліквідації академічної заборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що аспіранти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Списування під час тестування заборонені. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі аспіранти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється.

Індивідуальні завдання виконуються відповідно до вимог викладача.

9. Ресурсне забезпечення

1. Норд Г.Л. Стан розвитку аналітичних досліджень в Україні. Ефективна економіка № 2, 2016. [електронний ресурс]. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5922>

2.Замула І.В., Травін В.В., Олішевська Ю.К. Оцінка латентних показників у фінансовому аналізі. *Вісник ЖДТУ. Економічні науки*. 2019. № 2 (88). С. 17-22.

3.Замула І.В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни “Аналітичний інструментарій економічних досліджень” [електронний ресурс]. https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/103973/mod_resource/content/4/%D0%9A-05.02%20%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf

4.Аналітична оцінка та контроль бізнес-процесів в межах маркетингової стратегії суб'єкта господарювання: монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Замули І.В. Житомир: Видавець О.О. Євенок, 2016. 388 с.

5.*Економічний аналіз*. [електронний ресурс]. URL: <http://econa.org.ua/index.php/econa>

6.Отенко І.П. Фінансовий аналіз : навчальний посібник / І.П. Отенко, Г.Ф. Азаренков, Г.А. Іващенко. Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с. [електронний ресурс]. URL: https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/27576/mod_resource/content/1/%D0%A4%D1%96%D0%BD_%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7_2015.pdf

7.Проблемні аспекти та перспективи розвитку обліку, контролю, аналізу і оподаткування суб'єктів господарювання в умовах глобалізації економіки: монографія. Кривий Ріг: Вид. , 2017. 408 с. URL: <http://elibrary.donnue.edu.ua/1487/>

8.Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон Тернопіль:, ТНЕУ, 2016 304 с. [електронний ресурс]. URL: https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/27575/mod_resource/content/1/Fin%20analiz%20Verstka.pdf

9.Фінансовий менеджмент: підручник / [А. М. Поддєрьогін, Н. Д. Бабяк М. Д. Білик та

ін.] ; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 2-ге вид., перероб. Київ : КНЕУ, 2017. 534 с.

10. Замула І.В. Аналіз фінансового стану підприємства в умовах комп'ютеризації. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»* : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, березень 2020. № 16(44). С. 199-202. [електронний ресурс]. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Economy/article/view/2745>

11. Замула І.В., Осадча Т.С. Процедурні аспекти аналізу ренти суб'єкта господарювання. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2017. № 4 (82). С. 59-66. URL: [електронний ресурс]. <http://journal.puet.edu.ua/index.php/nven/article/view/1261>

12. Замула І.В., Примак Т.С. Організація аналізу фінансових результатів в межах маркетингового дослідження конкурентних переваг. *Вісник ЖДТУ. Економічні науки*. 2016. № 2 (76). С. 12-18.

13. Замула І.В., Танасієва М.М., Травін В.В. Підходи до оптимізації ефективності природоохоронних заходів у лісовому господарстві. *Економіка, управління та адміністрування*. 2020. № 2 (92). С. 56-62. [електронний ресурс]. URL: <http://ema.ztu.edu.ua/article/view/207999/208184>

14. Замула І.В., Травін В.В., Олішевська Ю.К. Оцінка латентних показників у фінансовому аналізі. *Вісник ЖДТУ. Економічні науки*. 2019. № 2 (88). С. 17-22.

Професор _____ Баланюк І. Ф.